

BONTO GABRIELLA

Dr. Gurzó György, Anaklét atya igazi arca

Zusammenfassung: Ein wahrer Erzieher: Pater Gurzó Anaklét Der Pater Gurzó Anaklét ist am 25. April 1912 in Lăzarea geboren. Er studierte in Târgu Mureș, in Mediaș, in Șumuleu Ciuc, in Hunedoara und in Rom. In 1927 ist er in Franziskanerorden eingetreten und wurde am 7. Juli 1935 zum Priester geweiht. Da er ein sehr guter Erzieher war arbeitete er lange als Novizenmagister der Franziskanerorden in Siebenbürgen. Wenn die Franziskaner in Rumänien kein Noviziat haben durften, arbeitete er als Seelsorger. Am 20. August 1951 wurden alle Franziskaner aus Rumänien nach Maria Radna gebracht. Die staatlichen Behörden wollten erreichen, dass der Orden sich zerstreut, aber die Franziskaner blieben trotz aller Schwierigkeiten treu. Später wurden die Franziskaner in drei unterschiedlichen Kloster (Dej, Baia de Criș, Estelnic) versetzt. Pater Anaklét wurde mit anderen Lehrern nach Dej versetzt, wo sie die „Freie Universität von Dej“ organisierten. Da wurden trotz des Verbotes der staatlichen Behörden Franziskaner gebildet. Pater Anaklét verwendete seine kirchenrechtlichen Kenntnisse in dieser schwierigen Zeit dafür, die Reihenfolge der sogenannten Ordinarius Substitutus zu überwachen. Dadurch wurde Möglich, dass die kirchentreue Priester in Siebenbürgen in Mehrheit bleiben. Am 25. März 1955 wurde er verhaftet und zur Gefängnis beurteilt. Sieben Jahre lang war er in Gefängnis, wo er sehr viel leiden musste. Er wurde gefoltert, sollte hart arbeiten, aber in solchen Umständen war er bereit seine Gesellen zu trösten und zu lehren. Nach seiner Haftstrafe arbeitete er kurz als Seelsorger und wurde später (zwischen 1969 und 1978) der spirituelle Begleiter der Seminaristen in Alba Iulia. Er glaubte in der ewige Kraft der christlichen Erziehung, so konnte er auch nach viel Leiden mit Elan als Erzieher arbeiten. Im September 1978 musste er nach Odorheiu Secuiesc versetzt werden. Obwohl er schon sehr alt und krank war, war er auch in dieser Zeit ein wahrer Erzieher. Er lehrte die kleinen Ministranten und die einfachen Menschen mit große Liebe und Geduld. Er starb am 30. März 1989 und hinterließ eine reiche literarische Erbe.

Schlüsselbegriffe: Gurzó Anaklét; Franziskaner; Erzieher; kirchentreu; Bischof Márton Áron; „Freie Universität von Dej“; Alba Iulia.

Gurzó György 1912. április 25-én született Gyergyószárhegyen.¹ Gimnáziumi tanulmányait Marosvásárhelyen, Medgyesen és Csíksomlyón végezte. A ferences rendbe való belépése (1927. szeptember 20.) előtt a következőket írta róla Sípos Sándor, a szárhegyi plébános: „jó magaviseletű, szorgalmas. Már kis gyermek korában készült az egyházi pályára. Mindig nagy örömmel segédkezett az Isten tiszteletén. Mint lelkipásztor 6 év óta figyelemmel kísértem előrehaladását. Ép azért igen ajánlom a Szent Ferenc rendjébe való felvételét.”²

1928. szeptember 21-én egyszerű fogadalmat tett,³ majd Csíksomlyón a középiskolai tanulmányok végzésével párhuzamosan filozófiai tanulmányokat végzett. 1931-ben Vajdahunyadra került a rendi teológiára. 1934. augusztus 28-án örök fogadalmat tett,⁴ majd 1935. július 7-én pappá szentelték.⁵ 1936 és 1938 között segédlelkészként és hitoktatóként tevékenykedett Vajdahunyadon, majd négy évig Rómában, az *Antonianum*on tanult kánonjogot. A doktorátust megszerezve hazatért, majd egy évig Kolozsváron segédlelkészként tevékenykedett.

Mivel Anaklét atya nem csupán a kánonjog jó ismerője, hanem jó nevelő is volt, 1942 és 1949 között Mikházán működött újoncmesterként, és közben ellátta a provinciai titkári teendőket is. 1945-től rövid ideig Marosvásárhelyen hittantanárként, majd 1946 és 1949 között Vajdahunyadon főiskolai tanárként is

¹ Vö. Dési Ferences Rendház Levéltár (DFRL), *Keresztelési igazolás 241/1927*. In: *Gurzó Anaklét személyes iratai*.

² DFRL, *Erkölcsei bizonyítvány 175/1927*. In: *Gurzó Anaklét személyes iratai*.

³ Vö. DFRL, *Formula professionis votarum simplicium*. In: *Gurzó Anaklét személyes iratai*.

⁴ Vö. DFRL, *Protestationes ante professionem solemnem Fr. Anaclet Gurzó*. In: *Gurzó Anaklét személyes iratai*.

⁵ Vö. DFRL, *Szentelési bizonyítvány 1459/1935*. In: *Gurzó Anaklét személyes iratai*.

működött, ahol kánonjogot tanított a növendékeknek. Amikor 1949-ben államilag beszüntették a noviciátus működését, és a hatóság intézkedése következtében a ferences rend kénytelen volt hazaküldeni a novíciusok népes csoportját, így Anaklét atya sem tevékenykedhetett tovább főiskolai tanárként. Ekkor került Szatmárnémetibe, ahol a lelkipásztori tevékenység mellett az itt meghúzódó ferences tanulókat és a szatmári egyházmegye papnövendékeit oktatta, sőt a titkos teológia megszervezésében is segítette Scheffler János püspököt.⁶ Innen vitték 1951-ben a máriaradnai kényszerlakhelyre. Az állami hatóság – látva, hogy a ferencesek békepapi mozgalomba való bevonása nem járt sikerrel,⁷ a ferences rend a kolostorok elvétele ellenére is folytatta tevékenységét, és hű maradt a katolikus egyházhoz, illetve a pápához – úgy döntött, hogy keményebben lép fel a renddel szemben. Addig akarták nyomorgatni őket, amíg maguktól fel nem oszlatják a rendet, szét nem szélednek.⁸ 1951. augusztus 20-án (éppen a provincia védőszentjének ünnepén) minden rendházból összegyűjtötték a testvéreket, és mindenkit Máriaradnára vittek. A kényszerlakhelyre összegyűjtött ferencesek nem ültek tétlenül, hanem a lehetőségekhez mérten fizikai és szellemi munkát is végeztek. A tanulni akarás arra vezette őket, hogy előadásokat tartsanak és hallgassanak, ezért megszervezték az úgynevezett szabadegyetemet. Anaklét atya néhány hónap leforgása alatt tizenhét előadást tartott az egyházjog aktuális kérdéseivel kapcsolatban és egyet egyházi zeneelméletről. Emellett részt vett a laikus testvérek továbbképzésében is: heti két alkalommal tartott számukra

⁶ Ft. KIRNER Ferenc kanonokkal, pápai protonotáriussal való személyes beszélgetés alapján. 2011. 10.19.

⁷ Csak azok a ferencesek sodródtak bele ugyanis a békepapi mozgalomba, akiket nem védett a rendi közösség, akik magukra maradtak.

⁸ Vö. TEMPFLI: *Sárból és napsugárból, Pakocs Károly püspöki helynök élete és kora 1892–1966*. Budapest 2002, 297.

aszkézis órát.⁹ Miután a ferenceseket három rendházba osztották szét, Anaklét atya Désre került, ahol még intenzívebben folytatta oktató tevékenységét: megszervezte és 1955-ös letartóztatásáig igazgatta a „dési szabadegyetemet”, a kényszerlakhelyen történő teológiai oktatást.¹⁰ A Gyulafehérvári Főegyházmegyének nagy szolgálatot tett a dési kényszerlakhelyen azáltal, hogy egyházjogi kérdésekben útbaigazítást adott az egyházmegye papjainak. Különösen fontos volt ez Márton Áron püspök börtönfogsága idején, hisz Anaklét atya felügyelte a titkos kormányzat jogszerűségét. Mindig tudta, ki a titkos kormányzó, ezért az egyházmegye papok és a titkos kormányzók is több alkalommal fordultak hozzá jogi tanácsért. Így lett a dési kényszerlakhely a titkos kormányzat gyulafehérvári püspökségről történt kiszorítása után az erdélyi katolicizmus Rómához hű szellemi központja,¹¹ Anaklét atya pedig „a békepapi mozgalommal szembeni ellenállás lelke.”¹² A szellemi munka mellett Anaklét atya is gyakran részt vett a ferencesek Dés környékét bejáró kirándulásain, melyek alkalmával gyógynövényeket is gyűjtött néhány rendtársa-

⁹ Vö. BÁLINT Szalvátor: *Jelentés a radnai ferences tábor szabadegyetemének 1951. szeptember 9. – december 20. közötti működéséről*. In: BENEDEK: *A Szent István királyról nevezett Erdélyi Ferences Rendtartomány II*. Kolozsvár 2002, 237–242, 240–241; TEMPFLI: *Sárból és napsugárból, Pakocs Károly püspöki helynök élete és kora 1892–1966*. 495.

¹⁰ Vö. VIRT: *Katolikus kisebbség Erdélyben*. Budapest – Luzern 1991, 68.

¹¹ Vö. TEMPFLI: *Sárból és napsugárból, Pakocs Károly püspöki helynök élete és kora 1892–1966*. 563; 676–679; VIRT László: *Akik Márton Áron mellett álltak. A ferencesek*. In: *Keresztény Szó* I. évfolyam, 34. szám. 1990. szeptember 30. 4; HETÉNYI VARGA: *Szerzetesek a horogkereszt és a vörös csillag árnyékában I*. 435.

¹² BÁLINT Szalvátor: *Az erdélyi ferencesek meghurcoltatásának áldozatai*. In: BENEDEK FidéL: *A Szent István királyról nevezett Erdélyi Ferences Rendtartomány II*. Kolozsvár 2002, 175–185, 182.

ival.¹³ Ezzel a tevékenységével hozzájárult a kényszerlakhelyen lévő hétköznapi életének a biztosításához. Az állami hatóságok minden bizonnyal ismertek részleteket Anaklét atya egyházi tevékenységével kapcsolatban, hisz 1955. március 25-én – éppen azon a napon, amikor Márton Áron püspök visszatérhetett Gyulafehérvárra¹⁴ – a kolozsvári „jurisdikciós-per” egyik vádlottjaként letartóztatták.¹⁵ A már évek óta figyelt Anaklét atya mellé a börtönben egy besúgót tettek, hogy ő segítsen a vallomás megszerzésében, de ő eldöntötte, hogy senkiről senkinek nem beszél. A megtörése érdekében alkalmazott másik módszer a verés volt: amint a vallatások alkalmával elhallgatott, vagy nem a várt választ mondta, azonnal verni kezdték. Egy ilyen verés alkalmával vakult meg a jobb szemére. Tizennégy hónap vizsgálati fogság után hét évi börtönbüntetésre ítélték. Raboskodott Kolozsváron, Szamosújváron és két évig a Duna deltában is. Ez alatt a

¹³ Vö. PAP Leonárd: *A dési kényszerlakhely*. In: BENEDEK Fidél: *A Szent István királyról nevezett Erdélyi Ferences Rendtartomány II*. Kolozsvár 2002, 89–119, 111.

¹⁴ Anaklét atya letartóztatását valószínűleg azért rögzítették erre a napra, hogy ne találkozhatson Márton Áron püspökkel, és ne tájékoztathassa őt az egyházmegyében történekről. Vö. BARTALIS János: *Halálra ítélve, Erdélyi ferencesek története 1949–1989-ig*. Déva 2001, 56.

¹⁵ Ennek a pernek vádlottjaként tartóztatták le Dukát Józsefet, Fuchs Gábort és Simonfi Andort is. Vö. TEMPFLI: *Sárból és napsugárból, Pakocs Károly püspöki helynök élete és kora 1892–1966*. 818.

Anaklét atya mellett a kommunizmus idején a Szent István királyról nevezett Ferences Redtartomány több tagját is börtönfogságra ítélték. Écsy János, Angi Csaba, Benedek Fidél, Fodor László, Fülöp Tamás, Pöhacker Balázs, Bálint Szálvátor, Fodor Pelbárt, György Hugó, Hajdú Leánder, Sándor Krizosztom, Szentmártoni Odorik, Szócs Izidor és Ferencz Ervin ferences szerzetesek a börtönben tapasztalt nehézségekkel kellett szembenézzenek, Boros Fortunát atya pedig a börtönének idején, ismeretlen helyen, a Dunacsatornai kényszerszolgálatában halt meg. Vö. SARÁNY István: *Erdélyi Fioretti, Ferencesek kényszerlakhelyen*. Pallas-Akadémia Könyvkiadó, Csík-szereda 2010, 90.

két év alatt komoly fizikai munkát kellett végeznie, sok rabtársával együtt nádat vágott, de még ebben a nehéz helyzetben is képes volt arra, hogy társaira figyeljen. A gyenge fizikai állapotban lévő Ambrus György egyházmegyes papot különösképpen is támogatta. Később Anaklét atyát visszavitték Kolozsvárra, ahol újra vallasni kezdték. Ekkor ismerkedett meg Kovács Lajossal, aki későbbi vallomása szerint igaz, hívő református lett Anaklét atya mellett. A börtönbüntetését töltő ferences atya pártfogolta, segítette, tanította a fiatal férfit, de nem várta el tőle, hogy katolikus hitre térjen. Anaklét atya kitartása és segítőkészsége gyakran adott erőt rabtársainak. Cellatársai elismeréssel néztek fel rá, tisztelték Istenhez való ragaszkodását, imádságos lelkületét, ezért bizonyos értelemben tekintélyének számított, amit ő arra használt, hogy vitás helyzetekben kibékítse társait.¹⁶ 1962. március 26-án szabadult, és ezt követően visszakerült Désre. A hatóságok ekkorra már az államhatalom elleni hűtlenség címén letartóztatták a dési elöljárókat. A külfölddel (Rómával) való kapcsolattartás volt a bizonyíték állítólagos hűtlenségükre. Így Désre visszatérve Anaklét atya nem találkozhatott az elöljárókkal.¹⁷ 1966 és 1969 között Csicsókeresztúron látta el a lelkipásztori teendőket. A sok szenvedés és meghurcoltatás nem tudta kitörölni szívéből a vállalkozó szeretetet. Három éves csicsókeresztúri működése idején újjáépítette a templomot és a plébániát, majd a filiák templomait és kápolnáit.

1969-től kilenc éven át a gyulafehérvári teológia tanáráként és spirituálisaként tevékenykedett. Liturgikát, a lelki élet teoló-

¹⁶ Vö. KOVÁCS Lajos: *Anaklét atya bekecse*. In: Keresztény Szó, I. évfolyam, 8. szám, 1990. április 1. 3; 7; HETÉNYI VARGA: *Szerzetesek a horogkereszt és a vörös csillag árnyékában I.* 437–447.

¹⁷ Vö. BALÁZS Ába: *A dési kényszerlakhely (1952–1967)*. In: BENEDEK FIDÉL: *A Szent István királyról nevezett Erdélyi Ferences Rendtartomány II.* Kolozsvár 2002, 125–140, 138.

giáját és karakterológiát tanított a papnövendékeknek. A széles látókörű Anaklét atya nem csupán nagy tudásával tűnt ki, hisz „remek pedagógus és lelki vezető”¹⁸ volt. A papnövendékek mindig bizalommal fordulhattak hozzá, és lelkileg gazdagodhattak az általa összeállított gyakorlati elmélkedések segítségével, melyeket naponta felolvasott nekik. Ebben az időszakban Anaklét atya, Salvator atya és Huber József mellett Márton Áron püspök legbelső tanácsadója is volt.¹⁹ Jóakarata, segítőkészsége, nagy szíve sok papnövendék számára példaértékű volt. Hitt a keresztyén nevelés örökérvényű erejében, és a mostoha körülmények sem riasztották vissza attól, hogy a nevelés érdekében tevékenykedjen. Ez tette munkáját eredményessé:

*Atyai szeretettel és bölcsességgel tudta megoldani lelki konfliktushelyzeteinket, bátorítva bennünket a hivatásunkban való kitartásra bármilyen körülmények között. Őszintén felnéztünk rá, sugárzott belőle, hogy hitt abban, amit mondott. Meggyőződéssel vallotta, hogy minden papi hivatás története az Isten és ember közötti dialógus, amelyben a meghívó Isten szeretete és az Isten hívására válaszoló ember szabadsága találkozik, fonódik egybe. Gerinces, egyenes, népét, rendjét, hivatását védő és szerető ferences atya volt.*²⁰

A püspök állami nyomásra kénytelen volt őt elhelyezni, így 1978 őszétől Székelyudvarhelyen, a ferences templomban tevé-

¹⁸ DARVAS–KOZMA József: *P. Gurzó György Anaklét*. In: PAP Leonárd – SIMÓ Katalin (Összeállította): *Anaklét atya Székelyudvarhelyen*. Kiadja a Szent István királyról elnevezett Erdélyi Ferences Rendtartomány megbízásából a Csíksomlyói Ferences Rendház 2013, 19–20, 20.

¹⁹ Vö. VIRT: *Katolikus kisebbség Erdélyben*. 73.

²⁰ KOVÁCS Sándor: *Felejthetetlen lelkivezetőnk volt!* In: PAP Leonárd – SIMÓ Katalin (Összeállította): *Anaklét atya Székelyudvarhelyen*. Kiadja a Szent István királyról elnevezett Erdélyi Ferences Rendtartomány megbízásából a Csíksomlyói Ferences Rendház 2013, 13–14, 13.

kenykedett.²¹ Még ekkor is missziós lendülettel prédikált, gyón-
tatott és vigasztalta a rászorulókat. „Szentbeszédei a mindennapi
életről szóltak, tanított, mit kell tennünk a munkahelyen, a hiva-
talban, a családi életben, gyermeknevelésben. Bátran kimondta
a kor igazságtalanságait, de soha nem uszított a rendszer ellen.”²²
Az egyszerű emberekhez is szeretettel és türelemmel fordult. Ne-
velte, tanította és nem kioktatta őket:

*Sokáig beszélgettünk. Elmondtam, hogy semmi vallási előéle-
tem nincs, de tovább sem tudnék lépni, mert még elsőláldozó sem
voltam. Mély lelki örömmel vállalta a velem való törődést, köny-
veket is adott olvasásra, és biztosított arról, hogy bármikor fel-
kereshetem, kérdezhetek, vagy beszélhetünk... Nem iskolásszerű
képzést akart számon kérni, hanem gyakorlati tapasztalatokon
keresztül világosított meg mélységes alázattal és elfogadó szere-
tettel. Amikor kikísért, ezt mondta: »Imádkozni fogok magáért.«
Zokogva majdnem orra estem: ezer idegen ember megteszi azt,
amit a saját anyám nem tett meg értem! Addig. (Most már igen.)*

*Sok-sok héten keresztül bármikor becsengethettem hozzá.
Soha nem hivatkozott elfoglaltságra, betegsége, kimerültség-
re. Beszélgetéseink folyamán soha nem tett a »helyemre«, nem
okított, nem mondta, hogy tévedek, de úgy irányította a beszél-
getést, ha »bölcselekedésből« vagy tudatlanságból helytelenül vé-
lekedtem, hogy rájöjjenek. Rendkívüli pedagógiai érzékkel tudott
hatni. ...*

²¹ Vö. KUSZÁLIK Péter – HETÉNYI Varga Károly: *Gurzó György Anaklét*.
In: *Magyar Katolikus Lexikon IV.* (szerk. Diós István) Budapest 1998, 254;
HETÉNYI VARGA: *Szerzetesek a horogkereszt és a vörös csillag árnyékában I.*
432–437.

²² SIMÓ József: *Szentbeszédei a mindennapi életről szóltak*. In: PAP Leo-
nárd – SIMÓ Katalin (Összeállította): *Anaklét atya Székelyudvarhelyen*. Ki-
adja a Szent István királyról elnevezett Erdélyi Ferences Rendtartomány
megbízásából a Csíksomlyói Ferences Rendház 2013, 29.

A legszerényebb és legegyszerűbb módon, embertársként beszélgetett velem is, s még akkor sem tűnt fel nekem, hogy ki ő, amikor azt mondta: »Az üres búzakalász fent tartja a fejét, a telekalász lehajtja.«

Sok bölcs dolgot mondott még közben, de mindig valami kapcsán. Mai napig eszembe jut, ha gyermekeiért munkákat hajszoló szülőkről hallok: »Neveld emberré gyermekedet, s ő megszerzi magának, amire szüksége lesz!«

Nagy tudású, mély szeretetű, áldozatos életű papként, szerzetesként ismertem meg.²³

Még idős korában is igazi nevelőként tevékenykedett. A székeljudvarhelyi ministránsokat nagy szeretettel tanította: „Szívesen emlékszem vissza a ministráns gyerekekhez fűződő atyai bánásmódjára, ahogyan tanította isten- és emberszeretetre, becsületességre, és ebben az volt a szép, hogy mindezt játékosan, szeretettel tudta végezni.”²⁴

1982-ben április 19-én súlyosan megsérült egy autóbalesetben,²⁵ de akaratereje még ezt követően is szorgos munkára sar-

²³ DEÁK Ilona: *Embertársként beszélgetett velem*. In: PAP Leonárd – SIMÓ Katalin (Összeállította): *Anaklét atya Székeljudvarhelyen*. Kiadja a Szent István királyról elnevezett Erdélyi Ferences Rendtartomány megbízásából a Csíksomlyói Ferences Rendház 2013, 25–26.

²⁴ ILLYÉS Mária: *Anaklét atya munkatársa voltam*. In: PAP Leonárd – SIMÓ Katalin (Összeállította): *Anaklét atya Székeljudvarhelyen*. Kiadja a Szent István királyról elnevezett Erdélyi Ferences Rendtartomány megbízásából a Csíksomlyói Ferences Rendház 2013, 31.

²⁵ Anaklét atya három rendtársával (Écsy János, Márk József és Sztrátya Rómuáld) együtt Szászmedgyesen meglátogatta Bálint Szálvátor atyát és a visszaúton közúti balesetet szenvedtek, melynek során Écsy János atya elhunyt, Anaklét atya jobb combnyakcsontja eltört, Rómuáld testvér állkapcsa megsérült és József atya bal forgója eltört. Vö. MÁRK József: *Közúti balesetünk*. In: PAP Leonárd – SIMÓ Katalin (Összeállította): *Anaklét atya Székeljudvarhelyen*. Kiadja a Szent István királyról elnevezett Erdélyi Ferences Rendtartomány megbízásából a Csíksomlyói Ferences Rendház 2013, 23–24, 24.

kallta. Ekkor is tanácsaival segítette a környék papjait, és idős korában is kedvelt gyóntató volt. 1989. március 30-án halt meg. A Székelyudvarhelyen megtartott gyászmisét követően szülőfalujába, Szárhegyre vitték, és ott helyezték örök nyugalomra.²⁶

Anaklét atyára emlékezve fontos megemlékezni lelkipásztori és tudományos munkásságáról. Mint sok más ferences társa, ő is gyakran tartott lelkigyakorlatokat és missziókat. A kényszerlakhelyre hurcolás előtti időkben például a következő helyeken:

1944. január 16–19, Mikháza, triduum a híveknek

1944. március 23–26, Marosvásárhely, lelkigyakorlat az állami leánygimnáziumok felsős növendékeinek

1944. június 19–23, Mikháza, lelkigyakorlat a kerületi papságnak

1945. március 23–25, Marosvásárhely, lelkigyakorlat az állami leányközépiskolák felsős növendékeinek

1945. április 20–28, Kolozsvár, lelkigyakorlat a klinikai Szegény Ferences Nővéreknek

1945. augusztus 30 – szeptember 4, Kolozsvár, lelkigyakorlat a rendház tagjainak

1945. szeptember 4–10, Kolozsvár, lelkigyakorlat a szociális testvéreknek

1946. március 10–17, Vajdahunyad, lelkigyakorlat a teológiának és a rendháznak

1946. március 21–23, Marosvásárhely, lelkigyakorlat az állami leányiskolák felsős növendékeinek és a leánygimnázium alsós növendékeinek.

1946. július 1–8, Mikháza, lelkigyakorlat a laikus novíciusoknak

²⁶ Vö. MURÁNYI Sándor: *Közelkép: Anaklét atya*. In: Keresztény Szó, XII. évfolyam, 12 szám, 2001. december. 24–28.

1946. augusztus 24–30, Mikháza, lelkigyakorlat a klerikus novíciusoknak.²⁷

A kényszerlakhelyen, illetve a börtönben töltött évek során nem volt lehetősége ilyen jellegű szervezett tevékenységet végezni, de tudjuk, hogy a börtönévek során rabtársai lelki támasza volt. Gyulafehérváron töltött évei során a papnövendékeknek esztendőként elmélkedéseket tartott. Az alaposan kidolgozott elmélkedéssorozatok által segítette a papságra készülők lelki fejlődését. Még idős korában is sokakat megörvendeztetett szentbeszédeivel, melyek segítettek a híveknek az evangélium megélésében, az élet és evangélium összekapcsolásában.

Rendszeresen jelentek meg írásai a különböző folyóiratokban: Ferences Nemzedék, Katolikus Naptár, A Hírnök, Erdélyi Iskola, Szent Ferenc Hírnöke, Magyar Barát, Katolikus Világ, Erdélyi Ferences Futár. Emellett több írása kéziratban maradt fenn. Az alábbi táblázatból megismerhetjük irodalmi hagyatékát:²⁸

De apostasia a religione. Disertacio historico juridico. (Doktori disszertációja, amely a szerzetesi élet elhagyásának jogi formáit tárgyalja.)	Szent Bonaventura Könyvkiadó	Kolozsvár, 1943.
Tabula Individuorum Provinciae S. Stephani Regis in Transsylvania OFM S.P.N. Francisci pro anno Domini 1943–1944	Szent Bonaventura Könyvkiadó	Kolozsvár, 1943.

²⁷ Vö. Arhivele Naționale, Biroul Județean Satu Mare, *Corespondență cu șeful provinciei ardelenne „Sf. Ștefan” a ordinului franciscan din România*. Fond: CDIE, fila: 231. 25.

²⁸ Vö. PAP Leonárd: *A szent Bonaventura Könyvkiadó (Kolozsvár) kiadványai (1906–1948)*. In: BENEDEK FidéL: *A Szent István királyról nevezett Erdélyi Ferences Rendtartomány II*. Kolozsvár 2002, 283–312, 309–310; KUSZÁLIK-HETÉNYI: *Gurzó György Anaklét*. In: *Magyar Katolikus Lexikon IV*. 254.

Tabula Individuorum Provinciae S. Stephani Regis in Transsylvania OFM S.P.N. Francisci pro anno Domini 1944–1945	Szent Bonaventura Könyvkiadó	Kolozsvár, 1944.
Tabula Individuorum Provinciae S. Stephani Regis in Transsylvania OFM S.P.N. Francisci pro anno Domini 1945–1946	Szent Bonaventura Könyvkiadó	Kolozsvár, 1945.
Tabula Individuorum Provinciae S. Stephani Regis in Transsylvania OFM S.P.N. Francisci pro anno Domini 1946–1947	Szent Bonaventura Könyvkiadó	Kolozsvár, 1946.
A lelki nagyság útja (Portomauriziói Szent Lénárt művének a fordítása)	Szent Bonaventura Könyvkiadó	Kolozsvár, 1946.
Az erdélyi ferencrendiek Tartományi Határozatának tervezete (19 gépelt fél ív)	kézirat	Marosvásárhely, 1948.
Officium Rhythmicum S. Stephanis Regis	kézirat	Dés, é.n.
Krisztus Király szentbeszédek	Erdélyi Ferences Futár	Máriaradna, 1951.
Gyakorlati útmutatás a lelkiéletben	Erdélyi Ferences Futár	Máriaradna, 1951.
Szűzanyánk lábainál (lelkigyakorlat)	Erdélyi Ferences Futár	Máriaradna, 1952.
Szent Antal kilenced (9 gépelt fél ív)	kézirat	Dés, 1952.
Szerzetes előljáró (34 oldal)	kézirat	Dés, 1955.
A szentmiseáldozat (212 oldal)	kézirat	Dés, é.n.
Szentbeszédsorozat adventre (18 fél ív)	kézirat	Dés, 1965.

Elmélkedések teológusoknak	kézirat	Gyulafehérvár, 1969–1978.
Liturgika, vagyis az egyház üdvszolgálatáról szóló tan 1–2	kézirat	Gyulafehérvár, 1972.
Theologia spiritualis (63 oldal)	kézirat	Gyulafehérvár, 1973.
A keresztény lelkiélet története (50 oldal)	kézirat	Gyulafehérvár, 1973.
Neveléstörténelem (38 oldal)	kézirat	Gyulafehérvár, 1973.
Gyakorlati úrmutatás a lelki életre (149 oldal)	kézirat	Gyulafehérvár, 1974.
Bevezető gyakorlatok a szent- misére A, B, C év	kézirat	Gyulafehérvár, 1974–1977.
Prédikációk vasárnapokra és ünnepekre	kézirat	Székelyudvar- hely, 1978–1989.
Medicina pastoralis	kézirat	Gyulafehérvár, 1974.

Az irodalmi örökség és az emberek emlékezetében élő tapasztalatok remek példái Anaklét atya nagyságának. Széles látókörével, nagy tudásával, egyházhűségével, jóakarásával, pedagógiai érzékével, emberszeretetével igaz nevelőnek bizonyult. Egész élete tanúsítja, hogy hitt a keresztény nevelés örökérvényű erejében, hisz a mostoha körülmények sem riasztották vissza attól, hogy a nevelés érdekében tevékenykedjen.

